

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 14.05.2019 r.

Zespół Prawa Konstytucyjnego,
Międzynarodowego i Europejskiego

VII.564.37.2019.MM

Pan
nadinsp. Paweł Dobrodziej
Komendant Stołeczny Policji
ul. Nowolipie 2
00-150 Warszawa

Szanowny Panie Komendancie,

na podstawie doniesień medialnych¹ Rzecznik Praw Obywatelskich powziął informację o zarekwirowaniu przez Policję w dniu 13 maja 2019 r. projektora multimedialnego należącego do osób, które chciały zorganizować publiczny pokaz filmu dokumentalnego red. Tomasza Sekielskiego pt. „Tylko nie mów nikomu” na fasadzie budynku, który przylega do Katedry Polowej Wojska Polskiego przy ulicy Długiej w Warszawie. Jako podstawę prawną zajęcia sprzętu funkcjonariusze mieli wskazać art. 63a § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2019 r., poz. 821, dalej jako k.w.).

Przepis ten stanowi, że „Kto umieszcza w miejscu publicznym do tego nieprzeznaczonym ogłoszenie, plakat, afisz, apel, ulotkę, napis lub rysunek albo wystawia je na widok publiczny w innym miejscu bez zgody zarządzającego tym miejscem, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny (...). W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek przedmiotów służących lub przeznaczonych do popełnienia wykroczenia, choćby nie stanowiły własności sprawcy, oraz nawiązkę w wysokości do 1500 złotych lub

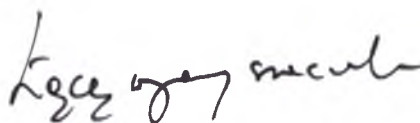
¹ Zob. <https://www.wprost.pl/kraj/10216321/warszawa-biedron-chcial-pokazac-film-sekielskiego-na-fasadzie-katedry-interweniowala-policja.html>.

obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego”. Należy zwrócić uwagę, że przypadek przedmiotowy, o którym mowa w § 2 tego przepisu, **może zostać orzeczony jedynie przez sąd**. Trzeba również podkreślić, że w niniejszej sprawie nie doszło do planowanej emisji filmu.

Opisana sytuacja ma istotne znaczenie z punktu widzenia wolności słowa. Należy podkreślić, że przepisy k.w. powinny być wykładane w zgodzie z konstytucyjnymi standardami w tym zakresie, a w szczególności z art. 54 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji oraz art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. swoboda wypowiedzi obejmuje nie tylko jej treść, **ale również formę**. Zagadnienie to w szczególności w odniesieniu do wypowiedzi przynależnych do sfery debaty publicznej stale podkreślane jest w orzecznictwie ETPC na gruncie art. 10 EKPC. Jak wskazuje Trybunał strasburski, **uczestnicy debaty publicznej mogą pozwolić sobie na pewien stopień nieumiarkowania**. Dotyczy to również wypowiedzi, które posługują się nierzadko bardzo wyrazistymi, czy nawet przesadzonymi i mało eleganckimi środkami ekspresji (zob. J. Sadowski, *Art. 54 [Wolność słowa; zakaz cenzury]*, [w:] *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86.*, red. M. Safjan, L. Bosek, Legalis 2016). Należy także zwrócić uwagę, że, zgodnie z art. 1 k.w., odpowiedzialności za wykroczenie podlega ten tylko, kto popełnia czyn społecznie szkodliwy. **W niniejszej sprawie trudno mówić natomiast o społecznej szkodliwości zachowań uczestników zdarzenia**. Planowane wyświetlenie filmu było związane z toczącą się w Polsce intensywną debatą na temat skutecznej ochrony praw dziecka. Planowane wyświetlenie planowane było także w miejscu publicznym. Nie bez znaczenia jest fakt, że ostatecznie do emisji nie doszło. Trudno więc uznać, że miało miejsce naruszenie porządku publicznego, który jest przedmiotem ochrony art. 63a k.w. (zob. W. Jankowski, *Komentarz do art.63(a) Kodeksu wykroczeń*, Lex 2013). Warto zwrócić uwagę, że do podobnych sytuacji dochodziło już w ostatnich latach. W wyroku z dnia 7 marca 2018 r. dotyczącym wyświetlania za pomocą projektora haseł na fasadzie Pałacu Prezydenckiego w Warszawie w trakcie legalnej manifestacji, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia uznał, że czyn nie był szkodliwy społecznie².

² Zob. <https://oko.press/wolnosc-wypowiedzi-azniejszniz-chwilowe-zaklocenie-estetyki-bedzie-kary-wyswietlenie-napisu-palacu-prezydenckim/>.

Mając na uwadze powyższe, działając z upoważnienia Rzecznika w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r., poz. 2179 ze zm.), zwracam się do Pana Komendanta z uprzejmą prośbą o przedstawienie Rzecznikowi informacji o stanie niniejszej sprawy i wskazanie podstawy prawnej podjętej interwencji i zarekwirowania ww. sprzętu.

DYREKTOR ZESPOŁU

Mirosław Wróblewski